

Uudised

Hea klient!

Tänaseks on meil taas kord eelmise aasta tulemused kokku võetud ning kõigil teil on juba oma tulemused teada. Kui lihavedeikasvatavad saavad tunda rõõmu loomade arvukuse iga-aastasest suurenemisest ja seakasvatavad pisut rahulikumalt hingata lootuses, et kriisi põhi on läbitud, siis vedekasvatatel on võimalus olla uhke, et raskel kriisiaastal on suudetud ületada piimatoodanguga 9000 kg piir. See on saavutus, millega ei saa väga paljud riigid uhkustada ja siinkohal tuleb rõhutada, et rääkides piimavedest, räägime me sisuliselt tervest Eesti populatsioonist, sest meie 95% osalus jõudluskontrollis on number, millest enamus riike ei julge isegi unistada.

Aga iga ettevõtte teab, et peale kokkuvõtete tegemist tuleb seada uued eesmärgid ja konkreetsete plaanid edasi liikumiseks. Paraku on viimaste aastate kriisid mõjutanud märgatavalt meie piimanduse ja seakasvatuse sektorit ning need muutused kanduvad lainetusena ka neid valdkondi toetavatesse või seotud olevatesse ettevõtetesse. Tänaseks oleme juba muutnud oma piimaproovide kogumise graafikuid ja hetkel vaatame, kuidas muudatused on ennast õigustanud. Sellest aastast oleme ka pikemaajaste võlglastega rangemaks muutunud ning oleme saatnud välja esimesed viivisarved tasumata arvete eest. Iga ümberkorraldus peaks tagama selle, et oma kliente teenindada parimal moel ja aidata kaasa nende heade tulemuste saavutamisele.

Siinkohal on mul hea meel õnnitleda Eesti Vabariigi aastapäeva aktusel tunnustatud parimaid karjakasvatajaid, kelleks valiti piimakarjakasvatavate seast Margus Muld Kaiu LT OÜst ning parimaks lihakarjakasvatavaks Silja ja Sulev Trahv Küniniidu OÜst.

Kaivo Ilves
Eesti Põllumajandusloomade
Jõudluskontrolli AS-i juhataja

2016. aasta jõudluskontrolli tulemused

Piimavede jõudluskontrollis oli 01.01.2017 seisuga 578 karja ja 82 279 lehma, mis moodustab 95,3% Eesti lehmadest.

Kõige rohkem on jõudluskontrollis olevaid lehmi Järvemaal (13 063), Pärnumaal (9432) ja Lääne-Virumaal (8977). Lehmade arv on aastataguse ajaga vähenenud 4070 võrra ja karjade arv 70 võrra.

Jõudluskontrollialuste lehmade 2016. aasta keskmine piimatoodang on 9294 kg. Võrreldes 2015. aastaga on piimatoodang suurenenud 443 kg. Eesti holsteini tõu keskmine piimatoodang oli 9561 kg ja eesti punasel tõul 8391 kg. Eesti maatõu keskmine piimatoodang oli 4824 kg.

2016. a oli Tartu maakonnas keskmine piimatoodang 10 300 kg, järgnevad Järvamaa (9715 kg) ja Lääne-Virumaa (9706 kg).

Lihavede jõudluskontrollis oli 01.01.2017 seisuga 405 karja 29 893 veisega, sealhulgas 12 582 ammlahma, mis moodustab 45,3% Eesti ammlahmade koguarvust. Eelmise aasta algusega võrreldes on jõudluskontrollis olevate lihavede arv suurenenud 1858 veise võrra. Kõige rohkem on lihavede jõudluskontrollis veiseid Lääne-Virumaal (4000), Saaremaal (3410) ja Läänemaal (3355).

Kõige rohkem on jõudluskontrollis aberdiin-anguse tõugu (7076), limusiini (6363) ja herefordi (5148) tõugu.

Sigade jõudluskontrollis oli 01.01.2017 seisuga 24 seafarmi ja 10 031 põhikarja siga. Võrreldes eelmise aasta algusega on farmides olevate sigade arv suurenenud 366 sea võrra.

EPJ andmetel sündis 2016. aastal emise pesakonnas keskmisena 12 elusat põrsast, mis on 0,2 põrsast vähem kui 2015. aastal.

Lisateenuste hind muutub

Seoses analüüsikomplektide hinna märkimisväärse suurenemisega peame tõstma osa lisateenuste hinda (Mastiit 4, Mastiit 16, tiinuse test).

Uued hinnad hakkavad kehtima märtsist, lähemalt saab vaadata meie kodulehelt.

Viivisarved

Nõukogu otsusest lähtuvalt väljastas EPJ aasta alguses esimesed viivisarved arvete eest, mille maksetähtaeg ületas nelja kuud ja mille osas ei olnud maksegraafikut kokku lepitud. Väljastamata jäid esialgu ka need arved, mille summa jäi suhteliselt väikeseks. Siinkohal on hea meel tõdeda, et hiljutised toetuse väljamaksed parandasid meie võlgade olukorda märgatavalt ning tegu on vaid üksikute juhtumitega. Soovitame aga kõigil vaadata oma võlas olevaid arveid vältimaks ebameeldivaid üllatusi tulevikus, sest viivisarveid hakkame väljastama regulaarselt.

Muudatused piimaringides

EPJ optimeeris piimaproovide kogumisringe ja muutis nende ülesehitust. Seoses sellega on muutunud ka kellaajad mitmes kogumispunktis, kus proovid peale võetakse.

Palume kontroll-lüpsi tegijatel jälgida piimaringi õiget kellaega EPJ kodulehelt või Vissukesest.

Ida-Virumaa ja Valgamaa esinduste sulgemine

EPJ sulges esindused Jõhvis ja Valgas alates 1. jaanuarist 2017, põhjuseks küllastajate vähesus ja e-teenuste osatähtsuse suurenemine.

Ida-Virumaa jõudluskontrolli kliente jääb endiselt teenindama Ludmilla Aan ja Valgamaal jätkab Evi Prins.

Infopäevad kevadel

EPJ korraldab ka sel kevadel oma klientidele infopäevad. Infopäevad toimuvad aprillis ja mais, jälgige infot kuupäevade kohta meie kodulehelt.

Infopäevadel esineb Aire Pentjärv EPJ-st, kes räägib jõudluskontrolliga seonduvast, tõuaretuse teemasid tutvustab Tõnu Põlluäär ETKÜ-st. Sellest, kuidas parandada loomade tervist piimakarjas, räägib Herta Pirkkalainen Eesti Maaülikooli Loomakliinikust.

Piimaveiste jõudluskontrolli tulemused 2016. aastal

1. jaanuaril 2017 oli jõudluskontrollis 82 279 lehma, mis moodustab 95,3% Eesti lehmadest. Võrreldes 2016. aasta algusega vähenes lehmade arv 4070 võrra. Eesti holsteini tõugu lehmi oli karjas 66 136 (80,4%), eesti punast tõugu lehmi 15 377 (18,7%), eesti maatõugu lehmi 483 (0,6%) ning muud tõugu lehmi 283 (0,3%).

Enim oli lehmi Järvamaal (13 063), Pärnumaal (9432) ja Lääne-Virumaal (8977). Kõige väiksem oli lehmade arv Hiiumaal – 428 ja Ida-Virumaal – 1329. Lehmade arv vähenes kõigis maakondades. Suurim oli langus Lääne-Virumaal (-1311), Jõgevamaal (-516 lehma) ja Järvamaal (-477), kõige vähem muutus lehmade arv Saaremaal (-23), Valgamaal (-33) ja Viljandimaal (-71).

1. jaanuaril 2017 oli jõudluskontrollis 578 piimakarja. Aastaga kahanes karjade arv 70 võrra, vähenemine toimus kõigis maakondades. Jõgevamaal, Põlvamaal ja Pärnumaal on 9 karja ning Viljandimaal 7 karja vähem kui aasta tagasi.

Kõige enam muutus 1–10 ja 11–50 lehmaga karjade arv: mõlemas grupis on karju 27 võrra vähem kui aasta tagasi. 100–300-pealiste karjade arv vähenes 15 võrra ja üle 300 lehmaga karjade arv 4 võrra. 51–100 lehmaga karjade arv suurenes kolme karja võrra.

Keskmine karja suurus oli aastavahetusel 142 lehma, mis on 9 lehma rohkem kui aasta tagasi. Suurimad karjad on Järvamaal keskmiselt 290 lehmaga, Jõgevamaal 261 ja Tartumaal 180 lehmaga, väikseimad Hiiumaal 36 lehmaga ning Võrumaal 52 lehmaga.

Piimatoodangu tõus jätkus ka 2016. aastal. Esmakordselt saadi aastalehma kohta üle 9000 kg piima. Eesti keskmine toodang oli 9294 kg, mis on 443 kg rohkem kui 2015. aastal. Eesti holsteini tõugu lehmade toodang oli 9591 kg (+509 kg võrreldes 2015. aastaga). Eesti punast tõugu lehmad andsid 8391 kg (+286 kg) piima ja eesti maatõugu lehmad 4824 kg piima (+251 kg). Muud tõugu lehmade toodang oli 5216 kg (-173).

Maakondadest oli taas parim Tartumaa, kus karjade keskmine toodang oli rohkem kui 10 tonni – lehma kohta saadi 10 300 kg piima, mis on 390 kg võrra enam kui 2015. aastal. Järgnesid Järvamaa (9715 kg), Lääne-Virumaa (9706 kg), Raplamaa (9489 kg) ja Põlvamaa (9433 kg). Kõige madalam oli Hiiumaa lehmade piimatoodang – 5899 kg. Samas suurenes Hiiumaa lehmade piimatoodang kõige enam – võrreldes eelmise aastaga saadi 944 kg rohkem piima. Suur oli toodangutõus ka Läänemaal (+869 kg) ja Lääne-Virumaal (+663 kg). Ida-Virumaal seevastu

piimatoodang vähenes 67 kg võrra. Lehma kohta saadi seal 7868 kg piima.

Kaiu LT OÜ (Raplamaa) lehmad lüpsid taas üle 12 tonni piima lehma kohta. 2016. aasta toodang oli selles karjas 12 233 kg (+101 kg võrreldes 2015. aastaga). Rohkem kui 10 000 kg saadi 62 karjas (13 karja rohkem kui 2015. aastal). Parimate karjade tulemused on toodud tabelis 1.

Eesti holsteini tõugu lehmadest saavutas 2016. aastal parima laktatsioonitoodangu Tartu Agro AS lehm Missy, kelle teise laktatsiooni piimatoodang oli 19 767 kg. Järgnesid Torma Põllumajandusosühingu (Jõgevamaa) lehm Linne, kes teisel laktatsioonil lüpsis 19 722 kg ja Voore Mõis Osühingu (Lääne-Virumaa) lehm 12737888, kelle 3. laktatsiooni piimatoodang oli 19 602 kg. Nimetatud lehmad on laktatsioonitoodangute läbi aegade edetabelis esimesel, teisel ja neljandal kohal. Üle 19 000 on laktatsiooni jooksul lüpsnud üheksa lehma.

Eesti punast tõugu lehmade parim oli Kõljala Põllumajandusliku OÜ (Saaremaa) lehm Meeda, kelle 3. laktatsiooni toodang oli 17 335 kg. Talle järgnesid Tartu Agro AS lehm 11452874 (4. laktatsioon 16 267 kg) ja Kõljala Põllumajandusliku OÜ lehm Ellu (3. laktatsioon 16 056 kg).

Eesti maatõugu lehmadest olid parimad Sirje Treumuthi (Pärnumaa) lehm Lenka, kelle 3. laktatsiooni toodang oli 9597 kg, Massiaru Põllumajandusliku OÜ (Pärnumaa) lehm Pähkel (3. laktatsioon 9202 kg) ja Peeter Haud'i (Raplamaa) lehm Säde (6. laktatsioon 8854 kg).

Eesti lehmade eluea piimatoodangute tipus on Tartu Agro ASI lehmad. Jacqueline, kes kahjuks läks 2016. aasta lõpus karjast välja, jõudis eluajal lüpsata 175 264 kg. Edetabelis teisel kohal on lehm nr 2211008, kelle elueatoodang jõudis 2016. aasta lõpuks 138 502 kilogrammini. Ka eesti punase tõu rekordiomanik on samast karjast. Lehm Kauna viis eesti punase tõu rekordi 122 008 kilogrammini. Parim eesti maatõugu lehm on Ilse Goshovski (Harjumaa) lehm Taisi, kes 2016. aasta lõpuks oli lüpsnud 82 654 kg piima.

Udara tervist iseloomustav somaatiliste rakkude arv piimas on viimaste aastate jooksul tublisti paranenud. Kui aasta keskmine somaatiliste rakkude arv piimas (SRA, rakku/ml) oli 2014. aastal 326 000, siis 2015. aastal 289 000 ja 2016. aastal 281 000. 300 000 piiri ületas SRA vaid kahel suvekuul: juulis oli SRA 312 000, augustis 307 000. Parimad tulemused olid oktoobris ja novembris (262 000 ja 263 000/ml).

Võrreldes kolme peamist piimatõugu olid parimad eesti holsteini tõugu lehmad, kelle keskmine SRA oli 278 000. Eesti punast tõugu lehmadel oli SRA 290 000, eesti maatõugu lehmadel 489 000 ja muud tõugu lehmadel 341 000. Maakondadest on paremad tulemused Valgamaal, Saaremaal ja Raplamaal, kus keskmine SRA oli vastavalt 239 000, 246 000 ja 252 000/ml. Halvemad olid näitajad Ida-Virumaal (377 000), Võrumaal (331 000) ja Harjumaal (329 000).

Parimad karjad SRA järgi:

3–10 aastalehmaga karjad: C. R. Jakobsoni Talumuuseum Pärnumaal (4 lehma,

Tabel 1. Parimad karjad piima rasva- ja valgutoodangu järgi 2016. aastal

Omanik	Maa- kond	Aasta- lehmi	Piima kg	Rasva		Valku		R+V kg
				%	kg	%	kg	
3–20 aastalehma								
1. Pihlaka Farm OÜ	Harju	17	10169	4,07	413	3,26	332	745
2. Laari OÜ	Pärnu	19	9890	4,10	405	3,36	333	738
3. Mare Kahar	Järva	4	9193	4,11	378	3,50	322	700
21–50 aastalehma								
1. Heino Kristmann	Valga	28	10515	3,91	411	3,29	346	756
2. Rimmelgamaa OÜ	Harju	44	10098	4,11	415	3,36	339	754
3. Mait Miks	Jõgeva	31	8923	4,79	428	3,53	315	743
51–100 aastalehma								
1. Vändra Vara OÜ	Pärnu	81	11591	3,69	428	3,29	381	809
2. Aivi Kuutok	Järva	96	10668	4,12	440	3,26	348	788
3. Hurmi Piim OÜ	Põlva	98	11004	3,61	398	3,32	366	764
Üle 100 aastalehma								
1. Kabala Agro OÜ	Järva	556	11625	4,52	526	3,30	383	909
2. Kaiu LT OÜ	Rapla	661	12233	4,06	497	3,26	399	896
3. Kõljala POÜ	Saare	527	11660	3,93	458	3,51	410	868

SRA 57 000), Valdur Põld Pärnumaalt (10 lehma, SRA 69 000), Indrek Kaarelson Läänemaalt (8 lehma, SRA 69 000), Enn Siniallik Raplamaalt (10 lehma, SRA 72 000), Õie Sandel Jõgevamaalt (5 lehma, SRA 98 000).

11–100 aastalehmaga karjad: Salme Kuldma Uudla-Hanso talu Raplamaalt (16 lehma, SRA 61 000), Heli Suurna Raplamaalt (25 lehma, SRA 75 000), Pärja Punapart Järvamaalt (20 lehma, SRA 78 000), Janek Mägi Saaremaalt (99 lehma, SRA 79 000), Endel Varblane Raplamaalt (30 lehma, SRA 98 000).

Üle 100 aastalehmaga karjad: Kaiu LT Osäühing Raplamaalt (661 lehma, SRA 115 000), Eerika Farm Osäühing Tartumaalt (133 lehma, SRA 129 000), Hiiumaa Agro OÜ Hiiumaalt (143 lehma, SRA 130 000), Kesa-Agro OÜ Valgamaalt (440 lehma, SRA 130 000), Külmsoo OÜ Põlvamaalt (178 lehma, SRA 137 000).

Mitmed eelnimetatud karjad on heade tulemuste poolest silma paistnud ka varem – 2015. aastal olid tipus Valdur Põld, Indrek Kaarelson, Enn Siniallik, Salme Kuldma Uudla-Hanso talu, Janek Mägi ja Kaiu LT Osäühing, 2014. aastal C. R. Jakobsoni Talumuuseum. See näitab nende karjade järjepidevat tööd lehmade tervise ja piima kvaliteedi nimel.

Esimese poegimise vanus nooreneb jätkuvalt – esmaspoeginud olid keskmiselt 26,1 kuu vanused (2013. aastal 27,3; 2014. aastal 26,9; 2015. aastal 26,5). Kõige nooremad esmaspoeginud olid Ida-Virumaal, Järvamaal ja Jõgevamaal (25 kuud), vanimad Hiiumaal (31,4 kuud). Ligi 23% lehma oli esimesel poegimisel alla 24 kuu vanused, üle 4% oli 34-kuused ja vanemad.

Kinnisperiood oli keskmiselt 65 päeva, mis on 3 päeva võrra lühem kui 2015. aastal. Uuslüksiperiood on lühenenud 4 päeva võrra 130 päevani. Poegimisvahemik oli 2016. aastal 410 päeva (2015. a 416 päeva).

2016. aastal registreeriti 88 088 poegimist, mis on 3938 võrra vähem kui 2015. aastal. Esmaspoegimisi oli neist 29 087 (-424). Sündis 82 516 vasikat, mis on 4151 võrra vähem kui 2015. aastal. 51,2% sündinud vasikatest olid pullikud ja 48,8% lehmvasikad. Kaksikud pullvasikad sündisid 672 poegimisel, kaksikud lehmvasikad 570 poegimisel ja erisoolised kaksikud 1128 poegimisel. Mitmikuid registreeriti kolmel korral. Surnultsünniga lõppes 8% poegimistest – 13% esmaspoegimistest ning 5,6% korduvalt poegimistest. Surnultsünnide osakaal nii esmas- kui kordupoegimiste puhul on eelmiste aastatega võrreldes suurenenud (2014. aastal lõppes surnultsünniga 11,4% esmaspoegimistest ja 5,5% kordupoegimistest, 2015. aastal vastavalt 12,2% ja 5,2%). See viitab vajadusele pöörata suuremat tähelepanu paaride valikule ja poegimistingimustele. Kui surnultsünnide on palju, on karjas vähem noorloomi, kellest valida oma karja täiendust. Samuti ei ole loomi, keda lississetuleku saamiseks oleks võimalik tõuloomana realiseerida.

Karjast praagiti 29 271 lehma, mis on 1338 võrra vähem kui 2015. aastal. Praagitutele lisandub 3045 põhjusega “elusmüük” väljaläinud looma. Need loomad võisid liikuda Eesti-siseselt karjast-karja, kuid suur osa neist läks ilmselt Eestist välja. Praakimise peamised põhjused on viimastel aastatel olnud samased. Kõige enam praagiti udarahaiguste ja -vigade tõttu (21,1%), järgnesid sigimisprobleemid (18,9%) ning jäsemete haigused ja -vead (17,8%). Keskmise väljamineku vanus oli 5 aastat ja 2 kuud (2015. a 5 aastat ja 3 kuud).

Põhjalikum info tulemuste kohta on aprillis ilmuvas aastaraamatus ja EPJ veebilehel.

Aire Pentjärv
väliteenistuse osakonna juhataja

Vissukese ja Liisu kasutusõigused

Piimaveiste infosüsteemi Vissukese kasutaja loomine toimub karjaomaniku või ettevõtte juhi avalduse alusel. Avalduste vormid on EPJ kodulehel www.epj.ee. Piimalehmade puhul tuleb vasakul oleval menüüribal valida *Piimaveised => Vormid => Vissukese avaldus* ning avaldusel märkida, kas soovitakse kasutada tasulist või tasuta varianti. Kui avaldusel märgitakse ka kasutaja isikukood, luuakse talle võimalus siseneda ka ID-kaardiga. Selle avalduse alusel loodud kasutaja on nn peakasutaja ja tal on Vissukese rohelise menüüriba *Seaded* alt õigus tellida täiendavaid teenuseid: tellida SMS- ja e-kirja teateid; tellida eArveid. Tasulise Vissukese kasutajad saavad lisaks nimetatutele *Vet seadete* alt teha teistele kasutajatele nähtavaks veterinaarandmeid ja anda õigusi nende sisestamiseks ning muutmiseks. Kui on ära ununenud, kes on andmete peakasutaja, siis tuleb helistada meile telefonil 738 7757 või 738 7751.

Täiendavatele kasutajatele Vissukese kasutamise õiguste saamiseks tuleb EPJ-i saata avaldus, mis on kättesaadav EPJ kodulehelt: *Piimaveised => Vormid => Avaldus Vissukese juurdepääsuõiguse saamiseks volitatud isikule*. Täiendavate kasutajate loomisel soovitame kasutada tähtajalist õiguste andmist, eriti asendajate või nõustajate puhul. Kõigile selliselt loodud kasutajatele antakse samuti tasulise või tasuta Vissukese kasutamise õigus nagu peakasutajale, v.a juhul kui avaldusel on märgitud teisiti.

Lihaveiste infosüsteemi Liisu kasutamiseks tuleb saata avaldus, mis on EPJ kodulehel. Vasakul oleval menüüribal valida *Lihaveised => Vormid => Avaldus Liisu kasutamiseks*. Liisu on tasuline. Täiendavate kasutajate loomiseks tuleb täita avaldus *Lihaveised => Vormid => Avaldus lihaveiste infosüsteemi Liisu volitatud kasutamiseks*.

Nii Vissukese kui Liisu puhul luuakse igale isikukoodiga sisenejale vaid üks kasutaja. Kui inimesel on avalduste alusel õigus kasutada mitme omaniku andmeid, siis lisatakse nende omanike jõudluskontrolli koodid vastavasse tabelisse ja kasutaja valib rakendusse sisenemisel, kelle andmeid ta parajasti kasutada tahab.

Töötaja töölt lahkumisel jms juhtudel tuleb EPJ-i saata avaldus Vissukese või Liisu kasutusõiguse peatamiseks. Infot selle kohta, kellel on hetkel karja andmete kasutamise õigused, saab telefonidel 738 7757 või 738 7751.

Inno Maasikas
andmetöötluse osakonna juhataja

Aretustoetuse abitaotlus

Detsembris saatis EPJ kõikidele oma piimaveiste jõudluskontrolli klientidele välja kirja eeltäidetud abitaotluse vormiga, mille palusime tagasi saata. Kuna analoogseid kirju saatsid ka teised aretusühingud ja kõik viitasid 2017. a makstavale *Põllumajandusloomade aretustoetusele*, siis tekitas see üksjagu segadust ja nii mõnigi abitaotlus läks valesse kohta. Organisatsioonidevahelise koostöö tulemusena jõudsid vähemalt kõik veisekasvatusega seotud abitaotlused lõpuks õigesse organisatsiooni. EPJ poolt on hea tõdeda, et mõne üksiku erandiga jõudsid meie klientidele saadetud abitaotlused ka meieni tagasi. Suur tänu kõikidele klientidele!

Selgituseks nii palju, et Maaeluministerium muutis toetuse maksimise põhimõtteid ja ühe nõudena tuli loomapidajatel saada nimetatud abitaotlus. Kahjuks jäi määruse jõustumine 20. detsembrile ja abitaotluste kogumine seega viimasele minutile.

Põllumajandusloomade aretustoetust makstakse aretusühingutele ja jõudluskontrolli läbi viivatele organisatsioonidele. Piimaveiste jõudluskontrolli puhul on toetus 1 euro 1. detsembril 2016 jõudluskontrollis oleva lehma kohta, mis moodustab toetuse mõistes sobilikest jõudluskontrolli kuludest käesoleval aastal ca 8%.

Moldovat nõustamas

FAO (ÜRO Toidu- ja Põllumajanduse Organisatsioon) on käivitanud projekti, mis aitab kaasa piimaveiste aretusele Moldovas. Üks projekti eesmärk on ka jõudluskontrolli süsteemi taaskäivitamine. Taustaks nii palju, et Nõukogude Liidu lagunemise järgselt on lagunened ka sealne jõudluskontrolli süsteem ja kahjuks kogu vajalik infrastruktuur. Kogu süsteem vajab ülesehitamist, mis eeldab teataval hulgal raha, aga ka teadmisi. Euroopa Liidu ja FAO abil sai sisustatud Moldova Riikliku Põllumajandusülikooli juures asuv piimalabor, kus on nüüdseks olemas võimekus analüüsida piimaproove. Tuleb tunnustada, et labor on tänapäevases mõistes küll väike, aga antud olukorra ja võimaluste juures parim, mis olla saab. Eestist olid projektiga seotud EPJ juhataja Kaivo Ilves ja piimalabori juhataja Mart Kuresoo, kes viisid möödunud aasta detsembris läbi sealsetele labori töötajatele koolituse jõudluskontrolli tegemise põhimõtetest ning piimalabori igapäevasest juhtimisest ning tööst.

Moldovas viibides tekkis meil mõte Moldova koolitamise jätkata ning tänaseks on EPJ juba saatnud Välisministeeriumile taotluse selle projekti rahastamiseks. Projektile rahastuse saamisel on plaanis, et Moldova piimatootjad katsetavad ka meie Vissukest.

Kaivo Ilves

Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud maapiirkondadesse

Rahvusvaheliste ringtestide tulemused

Alates 1998. aastast võtab EPJ labor igal aastal osa rahvusvahelisest ringtestist piimakomponentide määramiseks, mida korraldavad Rahvusvaheline Piimatööstuste Laborite Kontrolli Keskus (CECALAIT) ja Rahvusvaheline Jõudluskontrolli Komitee (ICAR).

EPJ labor teeb rahvusvahelisi võrdluskatseid kõigi laboris määratavate piimakomponentide osas.

Eelmise aasta märtsis tehtud rahvusvahelise ringtesti võrdluskatseid näitasid, et määramise täpsus on rahvusvahelise katse jaoks kehtestatud hälbe lubatud piirides.

ICAR-i laborite arvestuses piima rasvasisalduse määramisel oli osavõtjaid 15 ja EPJ labor oli pingereas II kohal: valgusisalduse 15 osavõtja seas esikohal, laktoosisisalduse 12 osavõtja seas III kohal, soomatiiliste rakkude 27 osavõtja seas III kohal ja karbamiidi määratud 11 osavõtja seas jäime teiseks.

2016. a lõpus võtsime ka osa EPJ poolt loomakasvatavate pakutavate lisateenuste lehma tiinuse, BHB (ketoosi kahtlusega lehmad) ja mastiiti põhjustavate bakterite määramise testidest, mille tulemused mahtusid samuti lubatud hälbe piiridesse. Seega võib öelda, et EPJ väljastatavad piimaproovide analüüsitulemused on usaldusväärsed.

Muhedat

“Loomade kasvatamises valitseb see põhjusmõte: ühesugune ühesugusega paaritud annab jälle ühesuguse, ühesugune isesugusega paaritud annab isesuguse ja isesugune isesugusega paaritud annab isesuguse.”

Kirjutanud Baltimaa farmloomade kasvatamise seltsi instruktor F. von Sivers 1899. a Tartumaal, Rannus.

Aasta töötaja

EPJ töötajad valisid aasta töötaja 2016 ja selleks sai **Anita Minin**. Anita töötas meil algul raamatupidajana, praegu müüb ta EPJ klientidele kõrvamärke ja muid kaupu. Kolleegid hindavad Anitas töökust ja rõõmsameelsust, ta on alati positiivne ja sõbralik nii klientide kui kaastöötajatega.

www.epj.ee
epj@epj.ee

F. R. Kreutzwaldi 48a, 50094 Tartu

Piimaveiste jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7738
Sigade jõudluskontrolli alane nõustamine	738 7765
Kõrvamärkide müük	738 7762 526 3529
Järvamaa klienditeenindaja	738 7751
Harju-, Hiiu-, Ida-Viru-, Jõgeva-, Valga- ja Võrumaa klienditeenindaja	738 7752
Lääne-, Põlva-, Rapla-, Tartu- ja Viljandimaa klienditeenindaja	738 7753
Lääne-Viru, Pärnu- ja Saaremaa klienditeenindaja	738 7754
Geneetiline hindamine (veised)	738 7731
Geneetiline hindamine (sead)	738 7746
Raamatupidamine	738 7769

Labor

F. R. Kreutzwaldi 46, 51006 Tartu

Tel	738 7726
Piimameetrite testimine	738 7722
Piimaproovide vastuvõtt	738 7721
Piimaringid	738 7726

Jõudluskontrolli spetsialistid maakonnas

Harjumaa	Maila Kirs	tel 509 4675		maila.kirs@epj.ee	
Harjumaa	Ludmilla Aan	tel 516 7816		ludmilla.aan@epj.ee	
Hiiumaa	Maire Tamm	tel 463 1147	5332 4204	maire.tamm@epj.ee	Mäe 2, Käina 1. ja 3. K 12.00-16.00
Ida-Virumaa	Ludmilla Aan	tel 516 7816		ludmilla.aan@epj.ee	
Jõgevamaa	Merle Lillik	tel 776 0048	516 7868	merle.lillik@epj.ee	Ravila 10 II korrus, Jõgeva E 9.00-14.00
Järvamaa	Merle Lillik	tel 385 0286	516 7868	merle.lillik@epj.ee	Pärnu 58 II korrus, Paide K 9.30-13.30
Lääne-Virumaa	Ludmilla Aan	tel 322 7018	516 7816	ludmilla.aan@epj.ee	Neffi 2, Piira, Lääne-Viru mk E 9.00-14.00
Läänemaa	Maila Kirs	tel 473 3007	509 4675	maila.kirs@epj.ee	Jaani 10 I korrus, Haapsalu K 9.00-15.00
Põlvamaa	Evi Prins	tel 799 3007	520 6231	evi.prins@epj.ee	Puuri tee 1, Põlva K 10.00-13.00
Pärnumaa	Saive Kase	tel 443 3120	524 0147	saive.kase@epj.ee	Haapsalu mnt 86, Pärnu E 9.30-15.00
Pärnumaa	Maila Kirs	tel 509 4675		maila.kirs@epj.ee	
Raplamaa	Maila Kirs	tel 485 5673	509 4675	maila.kirs@epj.ee	Kuusiku tee 6, Rapla E 9.00-15.00
Saaremaa	Maire Tamm	tel 453 1352	5332 4204	maire.tamm@epj.ee	Kohtu 10, Kuressaare E 9.00-15.00
Tartumaa	Merle Lillik	tel 738 7739	516 7868	merle.lillik@epj.ee	Kreutzwaldi 48A-215, Tartu 1. ja 3. T 8.00-15.00
Valgamaa	Evi Prins	tel 520 6231		evi.prins@epj.ee	
Viljandimaa	Saive Kase	tel 433 3713	524 0147	saive.kase@epj.ee	Vabaduse plats 4-317, Viljandi T 9.00-14.00
Võrumaa	Evi Prins	tel 782 1253	520 6231	evi.prins@epj.ee	Liiva 11 II korrus, Võru T 10.00-13.00